

Oslo, 14.08.2025

Innspill fra Norsk Kennel Klub (NKK) i arbeidet med utarbeidelse av forskrift

Vi takker for muligheten til å gi våre innspill i forbindelse med forskriftsarbeidet.

NKK er norske hundeeieres hovedorganisasjon og fungerer som paraplyorganisasjon for over 270 ulike rase- og aktivitetsklubber/-forbund. En stor andel av våre medlemsklubber jobber med raseforvaltning og aktiviteter med jakthunder, dette inkluderer også utdanning og godkjenning av ettersøksekvipasjer. Våre medlemmer har lang erfaring med trening og bruk av jakthunder til ulike formål, og brenner sterkt for at ettersøk av såret og skadet vilt skal skje på en hensynsfull og aktsom måte. Vi har bedt våre jaktrelaterte klubber om innspill til Landbruksdirektoratets høring, og baserer innspillene våre på tilbakemeldinger fra de som har ansvar for utvikling og utdanning av jegere og hunder som stiller opp i både privat og offentlig ettersøk. Vi mener det er et sentralt poeng at innspillene kommer nettopp fra brukergruppen og som har inngående kjennskap til problematikken.

Bruk av hund under jakt

Hunder brukes tradisjonelt i Norge til både fuglejakt, småvilt- og storviltjakt. Jakthunder brukes ved jakt på mange ulike jaktbare arter, som elg, hjort, rådyr, trykkende fugl, hare, rødrev og annet småvilt, samt rovvilt. Jakthunden brukes både for å finne vilt, støkke vilt, drive vilt, distrahere vilt - samt til gjenfinning av påskutt vilt gjennom apport, dødsøk og ettersøk.

Hunder brukes generelt til en rekke viktige oppgaver i Norge, som tjenestehunder hos Politi, Forsvaret og Tollvesenet, og sivile førerhunder, servicehunder og redningshunder. Det er likevel kun én hundeaktivitet som er lovpålagt i Norge - og det er bruk av ettersøkshund på skadet hjortevilt.

Bruk av hund til ettersøk

Enhver jeger som jakter rådyr, hjort og elg er pålagt å ha dokumentert tilgang på godkjent ettersøksekvipasje (hund og fører) før jakten starter. Videre er alle kommuner i Norge pålagt å tilknytte seg fallviltjegere med godkjente ettersøkshunder.

Vi skiller gjerne mellom begrepene privat og offentlig ettersøk, der det private tradisjonelt betegnes som et jaktettersøk etter et vilt som er påskutt og antatt truffet, men ikke gjenfunnet. Det offentlige ettersøket er i regi av en kommunes fallviltgruppe, og kan være ettersøk etter en trafikkskade, eller et jaktettersøk som kommunen har overtatt fordi det private jaktettersøket ikke

Besøksadresse:

Nordåsveien 5

1251 Oslo

Postadresse:

Postboks 52 Holmlia

1201 OSLO

Sentralbord: 21 600 900

Organisasjonsnummer: 937 125 577 MVA
Kontonummer: 1600.40.39983

*Hund til
nytte og glede*

har lykkes.

Imidlertid er det ingen forskjell hverken på dyrets lidelse eller ettersøkets utførelse ved privat eller offentlig ettersøk. Godkjenningen av ekvipasjen gjennom blodspor- og fersksporprøver er identisk, men det offentlige ettersøket setter krav til at hundefører skal ha gjennomført kurset 'Videregående ettersøk'. For å gjennomføre dette kurset må hundefører være registrert i Jegerregisteret, og må dermed ha avlagt Jegerprøven eller tilsvarende. Det er ingen spesielle krav til hundefører ved privat ettersøk, ut over de beståtte sporprøvene.

Hovedhensikten med ettersøket er å spare dyr for lidelse, ved at et skadet dyr (uavhengig av årsak til skaden) kan finnes ved hjelp av en godkjent og godt trent ettersøkshund, og avlives av hundefører eller annen skytter. Dette mener NKK er et sentralt poeng, da dyrevelferden skal settes svært høyt – også i jaktsammenheng.

Subsidiært kan ettersøksekvipasjen brukes for å gjenfinne et dødt dyr (dødsøk) eller til å friskmelde et dyr etter en hendelse (skudd, påkjørsel mm).

Fordelingen av fallvilt (dyr som dør utenom jakt) i Norge på hjorteviltart viser ca 23% elg, 12% hjort, 64% rådyr, 1% villrein og ikke artsbestemt hjortevilt¹. Når det gjelder skadeskyting av hjortevilt er det dårlig datagrunnlag, men 'Bedre Jakt'-undersøkelsen viste høyest andel av skadeskyting på rådyrjakt og lavest på elgjakt.

Arten, og hvordan dyret er skadet, er oftest avgjørende for ettersøkets forløp. En skade i indre organer vil gjerne føre til at dyret svekkes over tid, på grunn av indre og ytre blødninger, og etter hvert organsvikt eller betennelser. Det er gjerne slik en ser for seg det 'tradisjonelle' ettersøket, med et dyr som har lagt seg ned og blir sporet opp og avlivet av ettersøksekvipasjen.

Like ofte har vi imidlertid et dyr med for eksempel skade i bein eller kjeve som ikke vil legge seg, og som bare går unna for ettersøksekvipasjen. I et slikt tilfelle er det hensiktsmessig å kunne slippe hund som tar igjen dyret, og som stiller det (hovedsakelig elg, tidvis hjort), eller som tar ned dyret og holder det på stedet til skytter/hundefører kommer og avliver.

Det å kunne slippe hund som stopper viltet vil i slike tilfeller spare viltet for lidelse, selv når hunden biter i dyret for å legge det ned. Intensjonen er imidlertid ikke at hunden selv avliver viltet. Ettersøksekvipasjen vil ved sporing og sportegn, som blod på vegetasjon/underlag, forsikre seg om at det er riktig dyr før hunden eventuelt slippes.

«Skarp» hund

I forbindelse med forskriftsarbeidet til den nye Viltressursloven nevnes begrepet «skarp» hund. Dette er en betegnelse som hverken er kjent eller allment brukt i forbindelse med jakthunder og NKK har tidligere uttalt at vi er usikre på hva dette begrepet innebærer.

Begrepet skarp kan brukes om tjenestehunder (Politi og forsvaret) som er trent til angrep/pågrep av person ved å bite og holde fast. En såkalt 'skarp' hund vil da ikke brukes i en jaktsituasjon, men kan brukes ved et ettersøk - uavhengig av årsaken til at dyret er skadet, og om det gjelder et privat eller offentlig ettersøk. Det er da, ved noen typer skader, aktuelt å bruke en

¹ Hjorteviltregisteret

hund som har evnen til å bite og legge ned dyret, og som ikke lar dyret reise seg igjen før hundefører kommer og avliver. Det å kunne slippe en slik hund vil være hensiktsmessig for å forkorte dyrets lidelse.

I en slik situasjon bruker hunden munnen (biter) for å legge ned dyret, oftest rådyr, hvorpå hunden kan holde dyret nede en kortere periode for deretter å slippe dyret og løse/bjefte på dyret som ligger nede, slik at hundefører kan stille innpå og avlive dyret.

I andre nordiske og europeiske land brukes også hund som slippes i forbindelse med ettersøk, og som stiller/stopper det skadete viltet. I Danmark blir potensielle ettersøkshunder testet for egenskaper for å stille/stoppe dyr, før de eventuelt får en plass i dansk schweishundregister – som er Danmarks svar på kommunale fallviltgrupper. Vi har tidligere også uttalt oss om muligheten for å kunne stille krav om jevnlig godkjenning/sertifisering som ettersøksekvipasje, også basert på hundens tidligere adferd og erfaring med ettersøk. Vi mener det heller burde søkes slike løsninger enn å potensielt forby hunder som utøver jobben de er satt til å gjøre etter hensikten. I tillegg fremstår det fortsatt som vanskelig å se hvordan et slikt forbud skal håndheves, og føres tilsyn med.

Vi mener at den klare ulempen med å ikke kunne slippe hund som stiller/stopper dyret, vil kunne være et langvarig og gjerne resultatløst ettersøk, som forlenger dyrets lidelse.

Dobbeltekvipasje

I noen tilfeller brukes det to hunder ved ettersøk – en hund som kan slippes etter dyret, og en hund som kan fortsette å spore i line. I slike situasjoner er det viktig at regelverket gir anledning til å bruke inntil to hunder. Vi er heller ikke kjent med at det er vane for å slippe flere enn to hunder på et vilt under jakt, og vår klare oppfatning er at dette ikke praktiseres i noen utstrakt i Norge. Med unntak av behovet i forbindelse med ettersøk kan vi heller ikke se at den foreslåtte endringen i forskriften er problematisk.

Oppsummering

- En løs hund under ettersøk kan stille (elg og hjort) dyret ved los, eller stoppe (rådyr) det skadete dyret.
- «Skarp» hund er et begrep som ikke brukes under jakt, og vi anser innføring av dette begrepet i forbindelse med jakt og ettersøk som uheldig.
- Det er ingen forskjell på dyrets lidelser under privat eller offentlig ettersøk, og det bør derfor ikke skilles mellom disse ettersøkene når det gjelder mulighet til å slippe løs hund som stiller/stopper det skadete dyret.